INTOXI

Október 2012
číslo 10
ročník 10

Časopis určený pre ľudí, užívajúcich drogy a/alebo pracujúcich v sex-biznise

Určené pre vnútorné potreby programu Chráň sa sám, OZ Odyseus

NOVINKY Z DOMOVA A ZO SVETA
NA ZNÁMOSŤ SA DÁVA: NEOBMEDZENÝ VÝDAJ IHIEL V TERÉNE!!!
FAJČENIE ŠKODÍ ZDRAVIU...
ŽIVOT SO ŽLTAČKOU TYPU C: PRÍBEH PAULA...
"TABLETKY ŠŤASTIA" SÚ V KURZE
NOVÝ TYP CHLAMÝDIÍ - LGV
ZNALECKÝ POSUDOK
HASEKI HÜRREM SULTAN
TAJNIČKA A VTIPY

JESENNÝ ÚVODNÍK

Tak a leto je definitívne za nami. Listy už naberajú rôzne farby a prichádza jeseň.

Veľkou novinkou, ktorú prináša mesiac október je napríklad konferencia, ktorú Odyseus organizuje. Témou konferencie bude testovanie na HIV a tuberkulózu, na ktoré sa isto dobre pamätáte zo služieb.
Teraz ideme ľuďom, ktorí nás podporujú, odborníkom/čkám, študentom/tkám a iným vysvetliť, aký má testovanie počas výmeny ihiel zmysel. Ideme prezentovať, že naša práce má zmysel a že sa oplatí ju udržiavať a podporovať.

Taktiež jeseň priniesla do služieb veľkú novinku, ktorá sa rýchlo šíri – neobmedzený výdaj ihiel v teréne, o ktorom sa viac dočítate aj v tomto čísle Intoxi.

Dúfam, že nám jeseň v októbri ešte neprinesie veľké zimy a kde-tu sa ukáže slniečko. Ale aj tak všetkým radím – začnite si zháňať dobré boty, teplú bundu, aby sme v pohode mohli vykročiť do stále chladnejších dní.
Žekám všetko dobré,

Mirka.

INTOXI číslo 10/2012, ročník 10.

Vydavateľ a distribútor: OZ Odyseus,Bratislava,ICO:31788734

Adresa vydavateľa a redakčná rada: viac informácii na www.odyseus.org alebo mailom na intoxi@ozodyseus.sk

Tlač: Kníhtlač Gerthofer, Struhárová 2, 90051 Zohor, www.gerthofer.sk

Časopis je registrovaný na Ministerstve kultúry SR ako časopis určený výhradne špecifickým čitateľom pod registračným číslom: **EV 2632/08**

Vychádza pravidelne vždy v 1. deň v mesiaci.

Časopis neprechádza jazykovou úpravou a je nepredajný!

Časopis Intoxi je určený výhradne osobám injekčne užívajúcim drogy a/alebo pracujúcim v sex-biznise.

Obsahuje informácie, ktoré pomenúvajú riziká, súvisiace s ich životným štýlom a stratégie ako ich znižovať.

Tento časopis nie je možné kúpiť si v novinových stánkoch. Je distribuovaný prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníčok a pracovníkov OZ Odyseus v programe Chráň sa sám.

Články v časopise podliehajú autorskému právu. **Žiadna časť časopisu nesmie byť kopírovaná, publikovaná, alebo inak rozširovaná bez písomného súhlasu redakcie.**

Zdroj obrázku z pred. strany: http://www.thephotoargus.com/wp-content/uploads/2009/09/rock.jpg

OZNAM
Ženy pracujúce v sex-biznise pozor! Nebezpečný zákazník. Dňa 12.9.2012 v stredu zobral chlapík v aute značky BL 158 CE ženu do auta, nezaplatil a držal ju v aute. Popis muža žiaľ nemáme, ale keď uvidíte túto značku, buďte ostražité!

NOVINKY Z DOMOVA ZO SVETA

VAROVANIE ANTRAX

Varovanie! Heroín kontaminovaný baktériou vyvolávajúcej závažné ochorenie antrax. Európske monitorovacie centrum pre drogy distribuuje upozornenie pre užívateľov heroínu, ktoré pripravila Medzinárodná sieť ľudí užívajúcich drogy (INPUD), a to vzhľadom na opätovný výskyt kontaminovaného heroínu.
Si v nebezpečenstve, ak užívaš heroín!
Všímaj si skoré príznaky:
1. Opuch a svrbenie v mieste vpichu, pokiaľ užívaš heroín injekčne
2. Vysoká teplota a príznaky podobné chrípke, pokiaľ fajčíš heroín
Ak poznáš niekoho, kto má niektorý z týchto príznakov a kupuješ heroín od rovnakého dílera, môžeš by infikovaný aj TY

Pri spozorovaní príznakov, navštív svojho (praktického) lekára alebo najbližšiu pohotovosť. Včasné podanie antibiotík ti môžu zachrániť život a rovnako aj životy okolo Teba. Daj vedieť každému toto varovanie (o kom vieš, že by to mohol potrebovať).

SLOVENSKÝ POSLANEC VYSYPAL NA KOLEGU INJEKČNÉ STRIEKAČKY

Zasadanie slovenského parlamentu začalo v utorok škandálom, keď poslanec Igor Matovič (Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti) vysypal na hlavu kolegu Martina Poliačika (Sloboda a Solidarita) injekčné striekačky. Bola to reakcia na Poliačikovo priznanie, že v mladosti vyskúšal heroín, čo Matovič hodnotil ako nabádanie k užívaniu drog.

RUSKO ZAPLAVILI NEKVALITNÉ DROGY, ÚMRTNOSŤ ĽUDÍ UŽÍVAJÚCICH DROGY JE VYŠŠIA O 100%

Moskva - Ruskú metropolu zaplavili lacné a nekvalitné drogy, ktoré v porovnaní s vlaňajškom zvýšili úmrtnosť narkomanov o sto percent. Ruským novinárom to v Moskve povedal šéf mestskej protidrogovej agentúry Viačeslav Davydov. Uviedol, že tento rok na následky predávkovania zahynulo v Moskve cez 200 ľudí, zatiaľ čo počas prvých šiestich mesiacov minulého roka to bola približne stovka.

RUSKO PREHRÁVA BOJ S DROGAMI, OBCHODNÍCI SÚ DÔMYSELNEJŠÍ

Moskva - Ruských protidrogových odborníkov straší nová droga, ktorá sa začala šíriť na východe krajiny. Ničí psychiku, je možno horšia ako heroín, ale jej predaj je beztrestný.
Reč je o populárnej zmesi omamných látok, ktorá sa ale oficiálne predáva ako "prostriedok na zacelenie dier v pneumatikách".
Protidrogová polícia v sibírskom Tomsku preto už vyzvala ruskú Federálnu službu pre kontrolu obchodovania s drogami, aby predaj produktu zakázala.

Spracovala OFRA

Články sú prevzaté a preložené z:
http://www.infodrogy.sk,http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/278468-slovensky-poslanec-vysypal-na-hlavu-kolegy-injekcni-strikacky.html, html,
http://www.drogy.net/aktuality/ze-sveta/rusko-prohrava-boj-s-drogami-obchodnici-jsou-dumyslni.html,
http://www.denik.cz/ze_sveta/rusko-zaplavily-nekvalitni-drogy-umrtnost-narkomanu-je-vyssi-o-100-20120718.html,

NA ZNÁMOSŤ SA DÁVA:
NEOBMEDZENÝ VÝDAJ IHIEL V TERÉNE!!!

Od septembra sme spustili počas výmeny novinku – neobmedzený výdaj ihiel. Tento neobmedzený výdaj potrvá až do decembra. Prídeš a povieš, koľko ihiel potrebuješ. Mnohí sa pýtate: „Môžem aj 100? 500?“ A naša odpoveď? „Zober si toľko, aby si mal/a na každý vpich novú ihlu!“ V tomto článku zároveň prinášam odpovede na ďalšie často kladené otázky.

Prečo robíme neobmedzený výdaj ihiel?
Dôvod je jednoduchý. Vieme, že ihiel sme nedávali dostatok – čiže toľko, aby reálne každý z vás mohol použiť na každý vpich novú ihlu. Ľudia ihly zdieľajú alebo v tom trochu lepšom prípade používali tie svoje viackrát. Ale koľko ihiel je dosť? Práve to sa snažíme zistiť – po čase, keď sa ukludní najväčší záujem hromadiť ihly, uvidíme, koľko ľudia ihiel naozaj potrebujú.

Ako je to s ostatným injekčným materiálom?
Ostatný injekčný materiál – vody, suché, alkoholáky, filtríky dostaneš na počet špinavých ihiel. Ak nedonesieš žiadne špinavé, čistých ihiel si môžeš vziať koľko chceš, ale ostatného materiálu dostaneš len obmedzený počet základného balíčka. Ale pozor! Pokiaľ donesieš veľa špinavých (keďže minulú výmenu si dostal/a veľa čistých) – dostaneš aj veľa vôd a alkoholákov. Čo z toho vyplýva?

>>>Špinavé použité ihly sa oplatí nosiť na výmenu! <<<

Nehovoriac o tom, že nikomu sa nepáči, keď sa ihly váľajú po vonku, kde sa môže o ne hocikto pichnúť. Všetci nadávame na ihly, ktoré sú na zemi, a tak robme maximum pre to, aby tam neboli. Pohodená ihla môže byť pre človeka, ktorý sa náhodou pichne stále nebezpečná – môže chytiť žltačku typu B alebo C.

Prečo sa oplatí mať vždy sterilnú ihlu?
Dôvodov je hneď niekoľko!
Pokiaľ ihly zdieľaš s niekým iným hrozí ti že sa nakazíš – HIV, žltačkou typu B a C[1] *alebo syfilisom.*[1,2,3]
Často počúvam, že ľudia zdieľajú ihly s partnerom/rkou, lebo obaja vedia, majú Céčko – tak rozšírené medzi injekčnými užívateľmi/kami drog. OMYL! Ak čítaš Intoxi pravidelne, ale aj od tereňákov/čiek či počas testovania si sa mohol/a dozvedieť, že existujú rôzne typy Céčka. To, že máš Céčko, stále nevylučuje, že sa nenakazíš iným typom, napr. od svojho partnera/rky. Ak sa nakazíš viacerými typmi, ochorenie môže rýchlejšie napredovať a liečba môže byť náročnejšia.[4]

---

[1] http://www.thewellproject.org/en_US/Living_Well/Health/Cleaning_Works.jsp
[2] http://www.solen.sk/index.php?page=pdf_view&pdf_id=1654
[3] http://www.toronto.ca/health/syphilis_index.htm
[4] http://www.cdc.gov/hepatitis/Resources/MtgsConf/HCVSymposium2011-PDFs/20_Blackard.pdf

Pokiaľ svoje ihly (nie po niekom) používaš opakovane, ideš tiež do rizík. Akých?

- Ihla sa otupuje![5] Pozri ako vyzerá ihla po viacerých použitiach! Jej hrot sa zahne a pri injikovaní tvorí väčšiu ranu, ktorá sa potom aj ťažšie hojí.

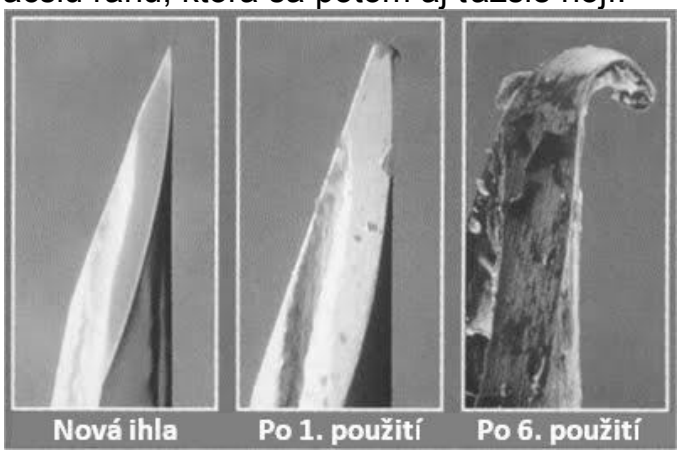

- Ihla je špinavá! Množia sa v nej rôzne okom neviditeľné baktérie, plesne, sú tam okom neviditeľné špiny, ktoré sa po opakovanom použití dostanú do tvojho tela!

Máš problémy s abscesmi, divnými zápalmi? Dôvodom môže byť práve používanie jednej ihly viackrát, hoc je tvoja.
Samozrejme, že také céčko môžeš chytiť aj zo zdieľania štuplu, filtra či vody, rovnako ako abscesy a podobné nepríjemnosti môžeš chytiť kvôli špinavému filtru – nová sterilná ihla je prvým krokom ako sa týmto pliagam vyhnúť.

Čo so starými použitými ihlami?
Tak ako som už písala – čím viac ihiel donesieš, tým viac ostatného materiálu dostaneš. Pokiaľ ti záleží na tom, aby sa infekčný odpad kade-tade nepovaľoval, jednoznačne platí – HROTY NEZAHADZUJ! Práve o hrot ide, o ten sa človek môže pichnúť. Pokiaľ zahodíš hrot ihly, nie je ho skoro vôbec vidno a aj človek, ktorý si dáva pozor „kam stúpa“ sa môže poraniť.
Hroty proste patria k nám aj so zvyškom ihly. Ak chceš hrot ulomiť, „schovaj“ ho potom do vnútra striekačky. Použité inzulínky od nás putujú do spaľovne, kde sú zlikvidované.
Samozrejme – s veľkým počtom je to tak, nikomu sa to nechce rátať a nahadzovať po jednom na výmene. Ľahká pomoc! Ihly môžeš hádzať do plastovej zaštupľovateľnej fľaše, ideálne s vrchnákmi, aby sa neprepichla. Nemusíš ich rátať, množstvo koľko je vo fľaši vieme odhadnúť podľa pomocných fotiek. Dôležité je, aby fľaša bola neporušená, netrčali z nej hroty a aby bola priehľadná.

Šír informáciu o neobmedzenom výdaji ďalej. Prichádzaj k nám na výmeny a hlavne – vždy používaj na každý vpich novú ihlu! Teraz si to naozaj môžeš dovoliť! Ja som veľmi zvedavá, ako nám to počas neobmedzeného výdaju pôjde. A nezabúdaj, že nejde len o ihly. Vždy ťa radi uvidíme a porozprávame sa, prípadne, ak budeme vedieť, poradíme ti s tvojím problémom.
Vidíme sa na výmene!

Mirka

Zdroj obrázku: http://fruitfly.files.wordpress.com/2008/08/shout.gif

[5] http://offthestreetsproject.blogspot.sk/2009/11/using-and-reusing-and-reusing-and.html

FAJČENIE ŠKODÍ ZDRAVIU...

...aká novinka! ☺ Všetci to vieme, ale pre mnohých je tento fakt stále zahalený rúškom tajomstva (alebo skôr dymu). Veľa ľudí s fajčením nechce, nemôže alebo nevie prestať. Tento článok je určený pre tých z vás, ktorí by chceli s fajčením skončiť, hoci to trebárs 15-krát predtým nevyšlo. Možno pomôže pozrieť sa na možné príčiny, ale aj následky.

Zdravotné následky fajčenia.

Tak si to na úvod pekne zhrňme: rakovina pľúc, rakovina ústnej dutiny, hltanu, hrtanu, pažeráka, žalúdka, močového mechúra, obličiek, krčka maternice, ale aj leukémia. Infarkt, mŕtvica, kôrnatenie ciev (strácajú pružnosť kvôli usadeninám a sú menej funkčné), vysoký krvný tlak. Zápal pľúc, chronické upchatie dýchacích ciest, zápal priedušiek, astma. Starnutie kože, osteoporóza (rednutie kostí). [1,2] Za všetkými vymenovanými a mnohými ďalšími zdravotnými ťažkosťami sa skrýva práve fajčenie cigariet. Fajčenie sa spája s vyše 40 ochoreniami [2] a okolo 730 000 úmrtiami za rok v Európskej únii [3] . Pomerne vysoké číslo by mohlo upozorniť, že s fajčením to netreba brať na ľahkú váhu.

Ako znížiť zdravotné riziká pri fajčení?

1. Daj si predchodnú abstinenciu.
2. Znižuj počet vyfajčených cigariet denne.
3. Nefajči cigarety bez filtra.
4. Nefajči rýchlo, teda nie kratšie ako 5 minút.
5. Nefajči jednu za druhou, ale príležitostne počas dňa.
6. Nahraď fajčenie farmaceutickými prípravkami s nikotínom. [5]

Závislosť je však choroba a ani s nikotínom a fajčením to nie je inak. Preto napríklad aj na Hraničnej nájdeš ambulantný program zameraný práve na liečbu závislosti od tabaku. Veľa ľudí sa však rozhodne prestať bez odbornej pomoci. Tak či onak, je dobré **pozrieť sa na svoje „spúšťače“** – teda na to, čo a kedy ťa „núti“ zapáliť si. Môže ísť o fyzický stav, kedy si človek jednoducho potrebuje doplniť nikotín. Pre niekoho sa fajčenie spája s priateľmi a spoločenskými situáciami. Niektorí ľudia používajú cigaretu na zmiernenie stresu alebo ako odmenu. Fajčenie je tiež určitý **rituál**, ktorý je sám o sebe významnou súčasťou závislosti, tak ako napríklad pri injekčnom užívaní „závislosť na ihle“. Podľa toho, ako to máš so spúšťačmi ty, môžeš naplánovať aj to, ako sa im vyhnúť alebo ako sa na tieto situácie pripraviť.

Vedeli ste? Každá cigareta skracuje dĺžku života fajčiara/ky v priemere o 11 minút! [4]

Prečo je tabak návykový a mnohí/é z nás sa ho nevedia zbaviť?

Tak ako pri iných závislostiach, ani tu to nie je iba o „chuti“ a pevnej vôli či rozhodnutí prestať. Návykovou látkou v tabaku je **nikotín**. Čím to je spôsobené? [4] :

1. Nikotín je stimulant, čiže povzbudzuje vylučovanie dopamínu v mozgu rovnako ako kokaín či pervitín. Dopamín je látka, ktorá sa bežne vylučuje v našom mozgu pri príjemných činnostiach ako je sex alebo jedenie. Spôsobuje, že sa cítime nabudení/é a sebaistí/é. Nikotín, piko či kokaín po užití dajú mozgu ešte viac dopamínu – a teda viac potešenia – jednoducho povedané.

2. Nikotín zvyšuje citlivosť mozgu na inú látku nazývanú glutamát. Ten zlepšuje koncentráciu a bdelosť.

3. Pri spaľovaní nikotínu sa vytvára látka

harman, ktorá pôsobí antidepresívne.

4. Bunky v mozgu vytvoria vďaka fajčeniu postupne viac receptorov, „zachytávačov“ nikotínu, takže časom je každý jeden „šluk“ ešte lepší. Zvýšený počet receptorov pretrváva v mozgu aj niekoľko rokov potom, čo ľudia prestanú fajčiť. Zvyšuje sa tak riziko pociťovania chutí na cigarety, relapsu alebo recidívy.

5. Spôsob ako sa užíva tabak (a nikotín v ňom) je takisto dôležitý faktor, ktorý udržiava závislosť. Fajčením môže mať človek kontrolu nad tým, koľko drogy užije a tak môže ľahko dosiahnuť svoje ideálne množstvo. Pri náhradách nikotínu ako sú napríklad náplasti to je oveľa zložitejšie a samozrejme, iný spôsob užitia nikotínu nie je zvyčajne pre fajčiara/ku pocitovo taký „dobrý“ ako ten, na ktorý je zvyknutý/á.

„Ľahké“ cigarety, teda „lajtky“ nie sú veľmi účinné v znižovaní rizík fajčenia. Je to najmä preto, že fajčiar/ka zvykne vyfajčiť takýchto cigariet viac a „šľukuje“ pri tom oveľa intenzívnejšie. [3]

Existujú spôsoby užívania nikotínu, o ktorých sa predpokladá, že znižujú riziká spojené s jeho užívaním. Patria medzi ne napríklad[3] tieto, zoradené od predpokladaných najnižších zdravotných rizík po najvyššie:

- **Farmaceutické náhrady nikotínu v podobe žuvačiek, náplastí, sprejov či inhalátorov.** Tieto sú považované za relatívne bezpečný (okrem obdobia tehotenstva) a celkom účinný spôsob, ako pomôcť fajčiarom/kam, aby prestali alebo ich užívali dlhodobo namiesto fajčenia. Nevýhodou však je väčšinou nízky obsah nikotínu a jeho pomalšie účinkovanie ako pri fajčení. Tiež sa dá len ťažko odsledovať dávka nikotínu. Dlhodobé užívanie nikotínu tiež spôsobuje riziko srdcovo-cievnych ochorení, avšak oveľa nižšie ako pri fajčení.
- **Elektronické cigarety.** E-cigarety sú v poslednom čase populárne už aj na Slovensku. Vyzerajú podobne ako skutočné, sú založené na princípe inhalovania tekutiny vo vnútri náplne. Podľa Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť [3] však zatiaľ nie je zmapované ako takéto cigarety pôsobia na fajčiarov/ky. Bezpečnosť takýchto produktov bola zatiaľ preukázaná väčšinou len priamo ich výrobcami. Predpokladá sa, že svojimi škodlivými účinkami e-cigareta spadá niekde medzi obyčajné cigarety a nikotínové náhrady.
- **Tabak, ktorý nie je určený na fajčenie.** Ide teda najčastejšie o žuvací či šnupací tabak, či novšie výrobky ako pastilky, tabakové žuvačky alebo tabakové rozpúšťacie pásiky. Tieto síce znižujú riziko vzniku rakoviny pľúc a iných pľúcnych ochorení, za to však riziko rakoviny ústnej dutiny alebo vznik diabetu (cukrovky) typu 2 ostáva. Stále sú však riziká nižšie ako pri fajčení, ale významnejšie ako pri farmaceutických náhradách nikotínu.

Budem rada, ak sa v teréne s nami podelíte o svoje skúsenosti s pokusmi o abstinenciu. Môžeme pomôcť so zvládaním spúšťačov aj výberom vhodného druhu náhrady za cigarety. Želám vám odolné pľúca,

Iveta

(1) www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1779270/
(2) Royal College of Physicians. *HR in nicotine addiction: helping people who can't quit*. A report by the Tobacco Advisory Group of the Royal College of Physicians. London: RCP, 2007.
(3)www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_101260_EN_emcdda-harm%20red-mon-ch9-web.pdf
(4) www.aidsmap.com/Off-the-hook-smoking-and-how-to-give-it-up/page/1412042/#item1412046
(5) OZ Odyseus. 01/ NIKOTÍN. Brožúrka distribuovaná v programe SEX/DROGY.

ŽIVOT SO ŽLTAČKOU TYPU C
PRÍBEH PAULA... DÁVAŤ A ÍSŤ

príbeh je skrátený

Stigma okolo žltačky typu C (HCV) je úzko spojená so stigmou okolo užívania drog. Zriedka počujete ľudí rozprávať o tom ako sa nakazili HCV. Väčšinou povedia, že to ako sa nakazili nie je dôležité. Nemám problém povedať ľuďom, že žijem s HCV. Mám však problém povedať, že som užíval drogy. Keď som robil rozhovor s novinárom, nepriznal som svoje užívanie drog. Povedal som si, že sa nemusím vzdať svojho súkromia, keď chcem hovoriť o živote s HCV. Ale vám sa nebojím priznať sa :)

Žil som s HCV 22 rokov, kým som sa rozhodol ísť na liečbu HCV. Moje rozhodnutie ísť na liečbu súviselo s túžbou zbaviť sa vírusu, kým u mňa prepukne cirhóza pečene. Počas obdobia neliečenia HCV som absolvoval 3 biopsie pečene (pozn.: vyšetrenie, pri ktorom sa odoberie časť tkaniva z pečene, aby sa zistil stupeň poškodenia pečene). Vedel som, že moja pečeň utrpela len mierne škody. Avšak najväčšie zhoršenie stavu pečene nastalo v priebehu posledných 5 rokov. A tak som sa začal obávať, že to bude horšie. To boli momenty, kedy som začal vážne uvažovať o liečbe HCV. Nežiadúce účinky liečby HCV sa mi zdali menej dôležité ako problémy vyplývajúce z cirhózy alebo rakoviny pečene. Som človek, ktorý skloní hlavu a nechá veci plynúť. Ale tu som si povedal: *„Skúsim to, budem na liečbe 1 rok a nebudem si robiť starosti s tým ako na mňa liečba pôsobí. Nejak to prejde!“*

Bol som ukážkovým pacientom. Už počas prvých 4 týždňoch liečby mi vírusová záťaž klesla na nezistiteľné množstvo (pozn.: počet kópií vírusu významne klesol). Počas liečby som nemal žiadne vážne vedľajšie účinky. Jediné, čo som cítil bolo neprestajné a intenzívne svrbenie kože. Pamätám si, že raz som vstal o druhej v noci a išiel som si zohnať krém proti svrbeniu, lebo som vedel, že inak nezaspím.

Dostal som sa do rutiny: lieky, práca, lieky a ísť spať. Stal sa zo mňa samotár. Veľa víkendov som prežil sám. Jediným povyrazením bolo, že som si každý piatok niečo šľahol. Droga sa stala mojim piatkovým priateľom. Ani som si neuvedomil aký som osamotený. Stále som bol zatvorený v izbe a nerobil som veci, ktoré mám rád. Nestretával som sa s dcérou, nechodil som športovať ako kedysi. Vyhľadával som samotu. Po rozhovore so zdravotnou sestrou som začal uvažovať nad antidepresívami. Boli to veľmi ťažké časy.

Ku koncu liečby som sa rozhodol, že si nájdem vzťah. Začal som si písať cez internet a spoznávať nových ľudí. Niekoľko mesiacov po ukončení liečby som stretol svoju súčasnú ženu. Je to divné. Dlhé roky som žil sám a zrazu som stretol niekoho, kto žil doslova „za rohom“ - celú tú dobu blízko mňa. Cítil som sa skvele. Ten strašný rok skončil a ja som začal od znova.

Jedného dňa mi zavolal môj lekár – hepatológ. Povedal mi, že mám relaps a že sa mi

vírus HCV opäť aktivoval v tele. Bol to šok, bola to rana. Sedel som a plakal. Povedal som si: *„No čo. Aspoň som to skúsil.“*

Odvtedy uplynuli 3 roky. Ja sa opäť pripravujem na liečbu s novými liekmi, ktoré vtedy neexistovali. Hovorím si, že teraz by to mohlo byť iné. To, že sa to nepodarilo prvýkrát, neznamená, že nie je pre mňa liečba. Chcem sa naozaj zbaviť vírusu. Čím som starší, tým si viac vážim svoje zdravie. Chcem viac dbať na vplyv vedľajších účinkov. Myslím, že tá izolácia počas prvej liečby nebola dobrá. Teraz viac investujem do vzťahov okolo mňa, moja žena ma podporí.

Chcel by som určite povzbudiť ľudí, aby do toho išli. Aby neostali blúdiť v tme. Skúste to, nemáte, čo stratiť! Výhody liečby a možnosť na úplné vyliečenie zďaleka prevažujú nečinnosť. Čím to urobíte skôr, tým sú vaše šance vyššie. Nečakajte tak dlho ako ja.

Ľudia vnímajú liečbu HCV ako niečo zlé a náročné. Ale keď začnete s liečbou, realita je iná. Zrazu nesedíte a nerozmýšľate nad tým, ale to začnete žiť. Svoj život beriete do vlastných rúk. Rád by som vám povedal: „Určite to skúste!“

AKO MÔŽE DOPADNÚŤ LIEČBA?
… ALEBO TROCHU Z LEKÁRSKEJ TERMINOLÓGIE

Úspešnosť liečby sa meria podľa vírusovej záťaže v rôznych štádiách liečby. Vírusová záťaž je počet kópií vírusu v krvi. Môžeme sa stretnúť s nasledovnými pojmami:

- **Trvalá virologická odpoveď (SVR)** = počet kópií HCV vírusov je nezistiteľný v krvi do šiestich mesiacov po ukončení liečby.
- **Skorá virologická odpoveď (EVR)** = vírusová záťaž HCV klesla o 99% (musia byť o tom 2 záznamy), alebo je nezistiteľná po 12 týždňoch liečby. Človek, ktorý nemá skorú virologickú odpoveď má veľmi nízku šancu (1-4%) na získanie trvalej virologickej odpovedi. Ak ľudia nedosiahnu skorú virologickú odpoveď, tak sa zvyčajne rozhodnú zastaviť liečbu HCV.
- **Rýchla virologická odpoveď (RVR)** = ak sa po 4 týždňoch liečby dosiahne nezistiteľná vírusová záťaž. Rýchla virologická odpoveď zvyšuje šancu na trvalú virologickú odpoveď na konci liečby. Ak sa však nedosiahne, nie je to dôvod na prerušenie liečby.
- **Relaps** – prebudenie HCV u niekoho, kto mal skorú virologickú odpoveď alebo úspešne ukončil liečbu, avšak po 6 mesiacoch nedosiahol trvalú virologickú odpoveď.
- **Bez odpovede** - je všeobecný termín pre niekoho, kto nemá skorú virologickú odpoveď a pri pokračovaní v liečbe sa ani po 24 týždňoch nedostaví pokles vírusovej záťaže na nezistiteľnú úroveň.

-Соня-

Zdroje: http://i-base.info/guides/hepc/pdf
http://www.hepatitisaustralia.com/__data/assets/pdf_file/0016/1348/hepc_treatment_stories.pdf
Obrázok: http://media.rbi.com.au/GU_Media_Library/ServiceLoad/Article/needle_and_pills_ts.jpg

Článok vznikol ako súčasť projektu „STOP HCV“, ktorý finančne podporil ***Nadačný fond Západoslovenskej energetiky, ktorý spravuje Nadácia Pontis.***

"TABLETKY ŠŤASTIA" SÚ V KURZE

Stále viac sa všade píše o zneužívaní antidepresív. Pozrela som sa ako to vyzerá u nás a našich českých susedov. Na stránkach: www.čas.sk a zpravy.idnes.cz som sa dočítala novinky ktoré by som s vami chcela zdieľať.

Určite aj vy máte skúsenosti s „benzákmi“. Ja sama som po nich siahala dosť často. Tiež bez toho aby som sa išla dať vyšetriť odborníkovi, som si sama „naordinovala“ antidepresíva. Samozrejme že mi nepomohli.. Na každý druh depresie a úzkostí sa používajú iné lieky. Je to individuálne pre každého človeka. Čo môže jednému pomôcť, druhému nepomôže.
Veľa krát by pritom stačilo sa pozhovárať s niekým blízkym alebo zvoliť formu relaxu ktorá mu/jej vyhovuje. Napríklad prechádzka alebo návšteva kina, rodiny, kozmetiky.. Čokoľvek je lepšie ako nerobiť nič, len nečinne sedieť a premýšľať nad svojimi starosťami a depresiu len prehlbovať. Nieje nič horšie ako tomu nechať voľný priebeh. Keď cítite že sa blíži zlá nálada, "predbehnite ju". Nedajte jej šancu sa rozvinúť a bojujte proti nej. Samozrejme nie vždy sa to dá.

Preto ak si myslíte že trpíte „depkou“ neváhajte navštíviť psychiatra. Nieje to hanba, depresia je vážne psychické ochorenie ktoré keď sa nelieči, môže a veľmi často aj vedie k pokusom o samovraždu. Nezabudnite že tak ako všetky lieky aj antidepresíva majú nežiadúce účinky. Hlavne tí z vás ktorý máte hepatitídu by ste mali dobre zvážiť užívanie akýchkoľvek liekov.

Česi aj Slováci užívajú čoraz viac antidepresív. Predaj antidepresív v Česku aj na Slovensku stále stúpa. Lieky proti úzkostiam ako Lexaurin či Neurol sú návykové a vzniká na nich závislosť, ktorá vám môže zničiť život. Všetky tieto lieky sú však na predpis. Napriek tomu sa k nim „vynaliezavý pacienti" dostanú veľmi ľahko.

Tu je jeden príklad z mnohých ktoré som našla na internete *„Potreboval som len práceneschopnosť, chvíľu si odpočinúť, čo som lekárke povedal. Odpovedala, že potrebujem trochu 'slniečka do života', a dala mi dve krabičky antidepresív s tým, že až mi dôjdu, mám prísť zase," opísal mladý muž, ako si zaobstaráva antidepresíva.“*

Niektorý pacienti si lieky rovno sami od svojho praktického lekára pýtajú - a veľmi často ich tiež dostanú. Mnohí si však neuvedomujú, že lieky ako Neurol či Lexaurin slúži ako prvá pomoc na dva-tri týždne, ale neliečia.
Odborník by mal pacienta poučiť, že medzi depresiou a obyčajnou zlou náladou je veľký rozdiel. Problém je, že mnohým ľuďom sa nechce čakať týždne, až dostanú termín v psychiatrickej ambulancii, a idú si pre "ukľudňovačky" radšej k praktickému lekárovi.

Ako je to na Slovensku?
Slováci vlani užívali takmer o 116-tisíc balení liekov proti depresii a úzkosti viac ako v roku 2010. Ide o tabletky na recept, ktoré môže predpísať len lekár.

Medzi najviac predpisované lieky za minulý rok, ale aj za prvý štvrťrok 2012, sa objavili aj lieky Lexaurin a Neurol. Ľudia si pýtajú lieky aj pri bežných problémoch. Lekári sa často stretávajú s tým, že k nim príde pacient s tým že "mám depresiu a potrebujem lieky".Žiadajú si ich aj pri zmenách nálady v bežnom živote, pri bežných starostiach ktoré máme všetci.

O užívaní antidepresív rozhoduje vždy lekár. Všeobecne má človek užívať antidepresíva len vtedy, ak má depresiu a rozhodne o tom odborný lekár - psychiater. V psychiatrii depresiu považujeme za duševnú poruchu vtedy, ak spozorujete príznaky:

- depresívne nálady, najmä ráno
- únava a nedostatok energie
- pocity zbytočnosti, neschopnosti a obviňovania sa
- poruchy sústredenia, neschopnosť rozhodovať sa
- nespavosť alebo naopak chorobná spavosť
- výrazný pokles záujmu o akékoľvek činnosti
- opakujúce sa myšlienky na smrť alebo samovraždu
- pocit nepokoja, nervozita
- významný pokles alebo nárast hmotnosti (rozdiel viac ako 5% za mesiac)
- zníženie alebo strata libida a sexuálnej túžby

Články spracovala OFRA

Zdroj:https://www.e-pacient.sk/gui_pacient/clanky/clanok.php?id=0000207, http://zpravy.idnes.cz/cesi-zneuzivaji-psychofarmaka-dzq-/domaci.aspx?c=A120813_222918_domaci_brm,http://www.cas.sk/clanok/230744/slovaci-uzivaju-rocne-az-5-milionov-baleni-tabletiek-stastia.html,Zdroj obr.:http://mladazena.maminka.cz/assets/mlada-zena-2/moje-zdravi/import/26-1_6.jpg ,Profimedia.cz

ZNALECKÝ POSUDOK KRIMINALISTICKÉHO A EXPERTÍZNEHO ÚSTAVU PZ

Medzi dôkazy, ktoré berie súd do úvahy pri rozhodovaní o výške trestu patrí aj znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru (KEÚ PZ).

Ak u vás polícia pri prehliadke nájde drogu/neznámu látku, zaistia ju ako dôkaz. Po úvodných procesných úkonoch polície sa zaistená látka zašle na analýzu do Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru (KEÚ PZ). Vypracovanie znaleckého posudku KEÚ trvá od niekoľko dní až po niekoľko mesiacov (aj v závislosti od toho, či ide spádovú oblasť KEÚ v Bratislave, Košiciach alebo Slovenskej Ľupči).

Z dôvodu dĺžky trvania vypracovania posudku sa v prípadoch, kde je dôvod na vzatie do väzby (ak by bolo dôvodné podozrenie, že ujdete, budete sa skrývať, pôsobiť na svedkov alebo pokračovať v trestnej činnosti),, sa vypracováva tzv. **predbežný posudok**, ktorý je hotový do niekoľkých hodín a obsahuje aj číselnú analýzu (gramy a koncentráciu). Pri veľkých množstvách sa však neurčuje počet dávok. Výsledky predbežného posudku sa väčšinou nelíšia od konečných výsledkov.

Posudok KEÚ vám nemusí byť doručený. Nachádza sa v spise k prípadu a vy doň máte právo nahliadať. Je dobré, ak si zistíte, koľko dávok vám v posudku určili, pretože na základe tohto výsledku sa vie obhajca vyjadriť, či trest, ktorý vám navrhuje prokurátor je primeraný, alebo by pri danom počte dávok vedel dosiahnuť miernejší trest. Teda je táto informácia dôležitá aj v konaní na súde aj pri posudzovaní výhodnosti dohody o vine a treste.

Analýzou KEÚ sa určí:

- či je zaistená látka zaradená medzi omamné látky, jedy alebo prekurzory,
- či by v danej kvalite mohla ovplyvniť nervovú sústavu a následne správanie a konanie páchateľa,
- koľko obvykle jednorazových dávok je z nej možné pripraviť

Ak je možné zo zadržaného množstva drogy pripraviť aspoň jednu obvykle jednorázovú dávku schopnú ovplyvniť nervovú sústavu a následne vaše správanie, vznesú proti vám obvinenie.
Počet jednorazových dávok je uvádzaný ako rozptyl (napr. 3 až 10 obvykle jednorazových dávok). Pri kvalifikácii trestného činu sa spravidla berie spodná hranica rozptylu (v našom prípade 3 dávky).

Čo je to obvykle jednorázová dávka?
Počet obvykle jednorazových dávok sa v KEÚ neurčuje len podľa objemového množstva zadržanej drogy, ale aj podľa koncentrácie účinnej látky, ktorú droga obsahuje. Napríklad jeden joint kvalitnej marihuany (s vysokým obsahom THC) tak môže byť v posudku KEÚ vyhodnotený ako 2 až 5 obvykle jednorazových dávok drogy. Niektorí sudcovia zvyknú prihliadať na balenie drogy (t.j. jeden joint) či osobu páchateľa, ale vo väčšine prípadov sa riadia výsledkom posudku KEÚ.
Vy môžete na súde argumentovať, že pri kúpe drogy ste sa riadili gramážou a balením(jedna skladačka, joint,...) a nemôžete vedieť, aká je koncentrácia účinnej látky.
Ak ste dlhodobí/é užívatelia/ľky konkrétnej drogy, máte vyššiu toleranciu (užívate denne väčšie dávky ako keď ste začínali)a určitý stupeň závislosti, môžete požiadať o vypracovanie znaleckého posudku z odboru psychiatrie (nerobí sa to automaticky). Posudok psychiatra je ďalším dôkazom, ktorý môže ovplyvniť stanovenie počtu jednorazových dávok a tým aj právnu kvalifikáciu skutku (teda konkrétny paragraf, podľa ktorého vás obvinia).

Znalecký posudok z odboru psychiatrie
Súd môže uznesením pribrať do konania znalca z odboru psychiatrie. Spravidla sa priberá jeden znalec, ak je však predmetom vyšetrenia posúdenie duševného stavu páchateľa, priberajú sa znalci dvaja. V praxi neexistuje jednotné chápanie toho, či vyšetrenie na závislosť spadá pod posudzovanie duševného stavu. V posudku sa lekár vyjadruje k stupňu závislosti, k jednorazovej dávke klienta, či odporúča súdu uložiť páchateľovi ochranné liečenie a podobne.

Sudcovia sa pridržajú odporúčaní v znaleckých posudkoch, hlavne pokiaľ ide o ukladanie ochranného liečenia.
Posudky z odboru psychiatrie nie sú pri drogových trestných činoch tak časté, ako by sa dalo predpokladať. Dôvodom je najmä zdĺhavosť vypracovania (lehota na vypracovanie posudku je obvykle 30 dní, ale môže sa z objektívnych príčin predĺžiť) a finančná náročnosť.

Pokiaľ máš nejaké otázky, neváhaj sa obrátiť na terénne sociálne pracovníčky, ktoré ti na mňa alebo iného právnika môžu dať kontakt.

Právnička Majka

Zdroje: Droga vo vrecku, paragraf na krku- Publikácia vytvorená v spolupráci a s finančnou podporou Nadácie otvorenej spoločnosti- Open society Foundation a Plán B n.o.
Zdroj obr.: http://www.minv.sk/?keupz
http://www.the-bastard.com/images/articles/6174.gif

BABY POZOR! NOVÝ TYP CHLAMÝDIÍ NA SCÉNE

Ako keby toho nebolo dosť. Musíme si pri svojej práci v sex-biznise dávať pozor na negatívnych zákazníkov, neprajné okolie, počasie, pohlavne prenosné ochorenia a už je tu nárast jednej z nich. Jej názov je LGV. Pôvodne sa v Európe veľmi nešírila, vyskytovala sa prevažne v Afrike, Južnej Amerike, severovýchodnej Ázii a Karibiku. Prvý krát bola opísaná už v roku 1833. My sa síce do Karibiku tak skoro nedostaneme, ale choroba LGV nám už „klope" na hranice. Šíri sa k nám západnou Európou a v Čechách zaznamenali už 14 prípadov.

Čo je to LGV?

LGV je pohlavne prenosná choroba (Lymphogranuloma venereum) u nás bola donedávna ešte relatívne neznáma. Zisťuje sa testom na chlamýdie.

Ako sa prenáša?

Je to infekčné ochorenie ktoré prenáša baktéria Chlamýdia trichomatis. Infekcia sa šíri rôznymi praktikami pri nechránenom styku (nechránený orálny, vaginálny, análny sex, prstovanie bez rukavíc), vrátane zdieľania vibrátorov .

Pravdepodobne postihuje obe pohlavia rovnako, hoci je častejší záchyt u mužov. To môže byť spôsobené tým, že sa u nich ochorenie rýchlejšie prejavuje a tak sú diagnostikovaní omnoho skôr. U mužov sa zvyčajne prejavuje akútna forma choroby, zatiaľ čo u žien sa prejaví neskôr, keď vzniknú komplikácie typické pre neskoršie štádium choroby.Človek môže byť infekčný od niekoľkých týždňov až po roky.

Príznaky ochorenia

Príznaky môžu byť komplikované a ťažké - zápaly, infekcie lymfatických uzlín, horúčka, bolesti svalov a celkovo zlý zdravotný stav. Príznaky sa môžu prejavovať na rôznych častiach tela, ako sú pohlavné orgány alebo konečník, dutina ústna a lymfatické uzlíny.

Ochorenie má tri štádia ktoré sa rozvíjajú postupne v závislosti od toho, ktorá časť tela je infikovaná.

Prvé sa začína po 7-21 dňoch od nakazenia. V oblasti vstupu infekcie do tela sa zjavia nebolestivé vyrážky, z ktorých sa vyvinie vred veľkosti šošovice. Vred sa rozpadne a zahojí.

V priebehu 2-6 týždňoch od prvotnej vyrážky začína **druhé** štádium, kedy sa zduria lymfatické uzliny v oblasti slabín, pohlavných orgánov a konečníka. Miesta zväčšených uzlín sú bolestivé a koža nad nimi zapálená. Vonkajšie pohlavné orgány a trieslo bývajú opuchnuté. Uzliny sa postupne môžu rozpadať v hnisavé rany, ktoré sa hoja jazvami a môžu zanechať oblasť slabín, pohlavných orgánov a konečníka značne zdeformovanú. Ochorenie sprevádza horúčka, bolesť hlavy, nechutenstvo, bolesť podbruška a hnačka. U žien iba v tretine prípadov prichádza k zdureniu uzlín. Ochorenie sa u nich prejavuje

nešpecifickými bolesťami chrbta, či brucha, čo môže spôsobiť, že žena nevyhľadá špecializovanú zdravotnícku starostlivosť.
Pre **tretie** štádium je typický zápal hrubého čreva a konečníka, ktorý môže sprevádzať hnis v stolici , bolesti konečníka alebo bolestivé nutkanie na stolicu. Jednou z komplikácií tretieho štádia je aj vytvorenie spojenia-fistuly medzi konečníkom a vagínou alebo zúženie konečníka. Tieto prejavy sú častejšie u žien, najmä z dôvodu absencie príznakov v skorších štádiách.

Liečba
LGV sa pri zachytení v skorom štádiu lieči antibiotikami, ktoré sa musia podávať dostatočne dlhú dobu. Ak sa ochorenie nelieči, tak šasto v treťom štádiu je potrebný chirurgický zákrok. Rozrastajúca infekcia totiž uzatvára cievy a deformuje pohlavné orgány. Ak poškodí črevá pacientovi, tak hrozí až smrť.

Dúfam že som vás veľmi nevystrašila, ale je dobré vedieť čo nám hrozí pri nechránenom sexe. Preto stále opakujem, treba sa chrániť pri každej sexuálnej praktike či už je to sex, anál, orál alebo prstovanie či používanie sexuálnych pomôcok.

V teréne na službe máme pre vás kondómy, ženské kondómy a lubrikanty. Takisto aj brožúrky o pohlavne prenosných chorobách a tereňáčky ochotné poradiť. Ak máš akýkoľvek zdravotný problém, zdôver sa nám, testujeme priamo v teréne HIV, HCV a syfilis. Ak máš podozrenie na LGV alebo Ťa trápi niečo iné môžeme Ťa odprevadiť k lekárovi.

A čo so zákazníkom ktorí odmieta kondóm? Tomu iba povedz „KEĎ CHRÁNIM SEBA, CHRÁNIM AJ TEBA.“

Sandra

Zdroje: http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article& id=1537:lymfogranuloma-venereum&catid=68:epidemiologia&Itemid=76,http://emedicine.medscape.com/article/220869-overview
http://www.aidsmap.com/LGV-lymphogranumola-venereum/page/1197604/
Obrázky: http://jamieonline.files.wordpress.com/2011/03/condom.jpg
http://blogs.sfweekly.com/thesnitch/female_condom_%28hand%29.jpg

HASEKI HÜRREM SULTAN – MANŽELKA SULTÁNA SULEJMANA

Hürrem, takisto známa pod menom Roxelana alebo Alexandra Lisowska sa narodila v roku 1506 v čiernomorskom Kryme (územie vtedy patrilo Poľskému kráľovstvu) ako dcéra pravoslávneho kňaza. V čase nájazdov Tatárov ju uniesli a predali do otroctva, kde si ju všimol veľkovezír Ibrahim, ktorý ju neskôr daroval sultánovi Sulejmanovi.
Turecký sultán Sulejman Nádherný bolo jedným z obávaných vládcov mocnej Osmanskej ríše. Stredná Európa pocítila bezprostrednú blízkosť Turkov po roku 1526, keď na bojisku pri Moháči padol mladý uhorský kráľ Ľudovít II. Pre kresťanských vládcov bolo bolestné i zahanbujúce, že nedokázali ubrániť svojich obyvateľov na taký dlhý čas – v 15. až 17. storočí boli turecké nájazdy hrozbou takmer pre celú Európu.

Suljeman mal v tom čase plný hárem konkubín, ale obyčajne chodil navštíviť prvú konkubínu – nežnú Gulbehar (Mahidevran), prezývanú Jarná ruža, ktorá mu porodila syna Mustafu. Sulejman s ním rátal ako so svojím nástupcom. Ale aj ostatné konkubíny túžili, aby si ich sultán všimol, vábili ho zmyselným tancom, spevom, či dráždivou vôňou. Raz ho však upútala urastená, hrdá rusovláska, ktorá nekrútila vyzývavo bokmi, ako to robili ostatné obyvateľky háremu. Priviedol mu ju Ibrahim paša, jeho prvý radca: „Môj pane, na trhu s otrokmi som pre teba kúpil novú konkubínu. Volá sa Roxelana, no keďže má veselú povahu, volajú ju aj Rozosmiata.“

Stalo sa, čo nikto neočakával: dvadsaťtriročný sultán sa po prvý raz zamiloval! Robilo mu radosť získavať si náklonnosť hrdej cudzinky, rád počúval, keď mu rozprávala o svojom detstve pri Čiernom mori aj keď mu hrala na mandolíne ruské piesne. Bol šťastný, keď mu do roka porodila syna Selima. Hovorilo sa, že Roxelana sultána očarovala, preto ju nazývajú aj Zijádíja, čo znamená čarodejnica. Pravdou však bolo skôr to, že Roxelana bola múdrejšia než ostatné sultánove konkubíny. Otec ju v detstve naučil nielen čítať a písať, ale aj vyznať sa v ľudskej povahe. Sultána si tak pripútala, že na druhé ženy sa už ani nepozrel. A keď mu porodila ďalších troch synov, presvedčila ho, aby sa s ňou oženil, čím vyvolal obrovský škandál v islamskom svete, pretože dovtedy sa podľa tradície sultáni neženili. Roxelana bola sultánovi vždy poruke, keď ju potreboval - pre seba si vybrala komnaty hneď vedľa Süleymanovho sídla a odvtedy sa mu stala bližšou než jeho radcovia. Nezaháľala ani v čase, keď odišiel na ďalšiu výpravu do strednej Európy.

Významne zasahovala aj do štátnych záležitostí, presadila sa najmä na poli diplomacie. Jej zásluhou vznikla napríklad aj poľsko-osmanská aliancia, ktorá obom krajinám zaručovala vzájomné neútočenie a pomoc. Okrem politiky sa veľmi angažovala v charitatívnych aktivitách. Zakladala školy, nemocnice, verejné kúpele či vývarovne pre chudobných. Po čase sa dostala do sporu s veľkovezírom Ibrahimom pašom, kto má zastupovať sultána v jeho neprítomnosti. Ibrahim iste už dávno oľutoval, že ju priviedol do háremu ako dar... Nechcel sa len tak ľahko vzdať svojich právomocí a Roxelana ho zato obviňovala, že zrádza záujmy vládcu. Našla si aj svedkov jeho zrady... Keď Süleyman s oddielom pricválal do Istanbulu, namiesto odpočinku ho očakávali Roxelanine ponosy na veľkovezíra. Hovorila o jeho zrade tak presvedčivo, že jej uveril. Namiesto toho, aby dal obvinenie vyšetriť, prikázal dať veľkovezíra v noci zaškrtiť. Po smrti Ibrahima pašu nahovorila Sulejmana, aby za nového prvého radcu vymenoval manžela ich dcéry – Rustama pašu. Pred sebou však mala oveľa trúfalejší sen: chcela sa dožiť dňa, keď svojho syna Selima uvidí ako vládcu veľkej ríše. Prekážkou jeho uskutočnenia bol

prvorodený Mustafa, syn Gulbehar. Vtedy platil krutý zákon, že ak sa prvorodený syn stal sultánom, všetci jeho bratia museli zomrieť, aby nedošlo k bratovražednému boju o trón. Mali byť uškrtený, lebo kráľovská krv nesmela byť preliata. Mustafa bol tvrdý oriešok, lebo otec si ho pre jeho šikovnosť a odvahu veľmi obľúbil, a populárny bol aj medzi armádou. Roxelana sa bála zaútočiť priamo- nenápadne začala šíriť povesti, že Mustafa sa preto tak usiluje vyniknúť na bojisku, aby pomocou armády zvrhol sultána. Jej podplatení poslovia doniesli zvesť až k Süleymanovi. Ako každý vládca, aj on sa bál o svoju moc. Lomcovalo ním sklamanie i hnev. Keď pravdepodobne nevinného prvorodeného syna popravili, Roxelaninmu synovi Selimovi už nič nestálo v ceste, aby sa po otcovej smrti stal sultánom. Roxelana v roku 1558 spokojne zomrela, lebo žiadna žena, čo vyšla z háremu, nedosiahla tak veľa ako ona. Sultán milovanú Roxelanu prežil o osem rokov a nechal ju pochovať v krásnom mauzóleu. Zomrel po neuveriteľných 46 rokoch panovania.

Saška

Zdroje: http://zenskyweb.sk/slovenka-roka/roxelana-ocarila-sultana
http://cs.wikipedia.org/wiki/Roxelana
http://www.tvtip.sk/spolocnost/historia/8592-z-haremu-za-kralovnu.html
http://www.myspace.com/kanunisuleiman/photos/1616064

TAJNIČKA

.... (odpoveď nájdeš v tajničke) je najľahšie poraziť trpezlivosťou, pretože tu on nemá.

Jung, Slová duše (s.87)

Dokončenie citátu nájdeš v tajničke. Množstvo odpovedí do tajničky nájdeš v tomto čísle Intoxi. Preto ak si nie si istý/á, prelistuj ho naspäť a hľadaj správnu odpoveď v článkoch. A jedna technická záležitosť – písmenko „ch“ píš d tajničky ako jedno písmeno – čiže do jedného políčka.

1. Ako sa nazýva látka, ktorá sa nadmerne vylučuje v mozgu, keď človek fajčí nikotínové cigarety (alebo užíva piko či kokaín)?
2. Každá cigareta skracuje dĺžku života fajčiara/ky v priemere o 11 ...
3. Ako sa nazýva ochorenie, ktoré spôsobuje baktéria, ktorá sa, ako hovoria novinky zo zahraničia, už párkrát našla v heroíne?
4. Hlavné mesto Slovenska.
5. Pri spaľovaní nikotínu sa vytvára látka harman, ktorá pôsobí... (ako?).

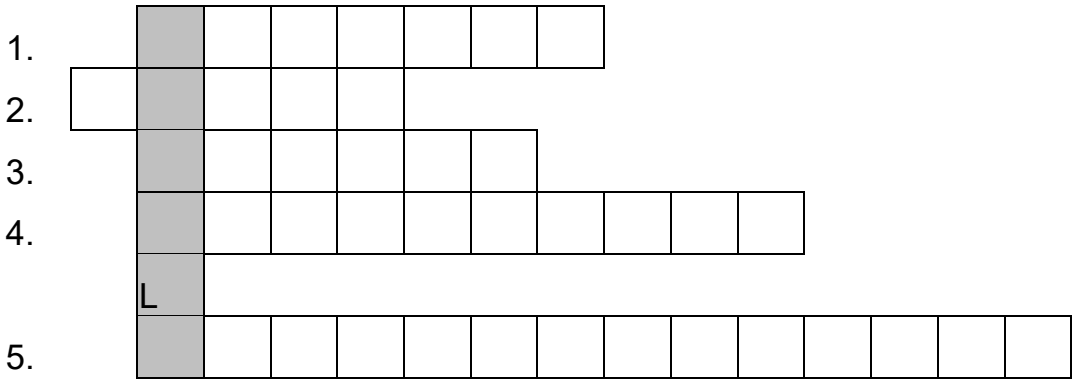

Tajničku pripravila Mirka.

VTIPY

Okúpaný a osprchovaný muž sa utiera pred zrkadlom a pýta sa:
"Zrkadielko, zrkadielko kto má najväčšieho chuja na svete?
"JA!" ozve sa manželka.

Hovorí blondínka blondínke
- bola som si dnes robiť tehotenský test.
- a boli ťažké otázky???

Lekár sa pýta pacienta:
"Vy ste tu s tou rakovinou?"
"Nie, manželku som nechal doma."

Nerád som chodieval na svadby, lebo ma babičky vždy ťahali za líce a vraveli: ty budeš ďalší, ty budeš ďalší! Prestali až keď som im to začal robiť aj ja na pohreboch.

Muž pozerá televízor, zrazu začne kričať:
- Nechoď tam! Nerob to! Nechoď do toho kostola, ty blázon!
- Miláčik, čo pozeráš?
- Ale, naše video zo svadby.

Zdroje: vtipy.4ever.sk
http://podnos.xf.cz/photos/photo70.html

TERÉNNYCH PRACOVNÍKOV/ČKY OZ ODYSEUS NÁJDEŠ V BRATISLAVE:

Zmena miesta v nedeľu!

Terénnych pracovníkov/čky s autom nájdeš:

KAŽDÚ NEDEĽU:

19:30 -21:30 Panónska, oproti AAA auto (na parkovisku kde bola kedysi pumpa)

22:00 – 23:30 na Trnavskom mýte pri Tržnici (pri zastávke trolejbusov)

KAŽDÝ PONDELOK:

11:00 – 13:00 na parkovisku na Slovnaftskej ulici

KAŽDÚ STREDU:

11:00 – 13: 00 na parkovisku na Slovnaftskej ulici

KAŽDÝ ŠTVRTOK:

13:00 – 15:00 v Pentagone pri tenisových kurtoch (Stavbárska ul.- Vrakuňa)

Poznávacie znamenie - biely Fiat Ducato alebo modrý Opel Astra Combi s nápisom CHRÁŇ SA SÁM a logom ODYSEUS

VYDALO OBČIANSKE ZDRUŽENIE ODYSEUS S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY (DOTÁCIA NA PODPORU EDIČNEJ ČINNOSTI)

WWW.ODYSEUS.ORG, intoxi@ozodyseus.sk